

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPŠTINE DRVAR

2020.

Broj: 01-02-07-11-2-2522-8/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	11
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
6.1.1	Prihodi	12
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	12
6.1.1.2	Neporezni prihodi	12
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	13
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	14
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	15
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	16
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	17
6.1.3	Finansijski rezultat	17
6.2	BILANS STANJA.....	19
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	19
6.2.2	Stalna sredstva.....	20
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	20
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	21
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	21
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	22
7.	JAVNE NABAVKE	22
8.	SUDSKI SPOROVI	23
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	23
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	25
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu	26
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	28
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	29

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Opštine Drvar (u daljem tekstu: Opština)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Opštine na 31. 12. 2020. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Godišnji finansijski izvještaj nije sačinjen u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH s obzirom na to da Godišnji izvještaj o izvršavanju budžeta ne sadrži rashode i izdatke iz tekuće rezerve, a Bilans stanja ne sadrži podatke o neraspoređenom višku rashoda nad prihodima iz knjigovodstvenih evidencija. Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen na propisani način, Analiza iskaza ne sadrži sve potrebne elemente, a pojedine pozicije u računovodstvenim izvještajima nisu klasifikovane u skladu sa kontrim planom koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 5. i 6. Izvještaja);**
2. **Finansijski rezultat tekućeg perioda precijenjen je za rashode po osnovu tekuće rezerve u iznosu od 30.928 KM, koji nisu uključeni u Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta (tačka 6.1.3 Izvještaja);**
3. **U Bilansu stanja pogrešno su iskazana novčana sredstva u blagajni i na bankovnim računima budući da je u poslovnim knjigama iskazano stanje od 416.359 KM, dok je stvarno stanje novčanih sredstava 363.354 KM (tačka 6.2.1 Izvještaja);**
4. **Obaveze po osnovu ugovora o kreditu sa Novom Bankom a.d. Banja Luka, koje na 31. 12. 2020. godine iznose 781.062 KM, nisu knjigovodstveno evidentirane, zbog čega su za navedeni iznos potcijenjene dugoročne obaveze, a izvori sredstava precijenjeni. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4. Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Opštine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Opštine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost

podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Opštine;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Opštine Drvar za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Opštine za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Nije uspostavljen Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a ni trezorski sistem poslovanja, što je obaveza propisana Zakonom o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**

2. Budžet nije donesen u utvrđenom roku, nije sačinjen Dokument okvirnog budžeta, a Odluka o izvršavanju budžeta ne sadrži sve propisane elemente. Nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova i operativni planovi, a u pojedinim slučajevima preuzete su obaveze preko iznosa odobrenih budžetom za te namjene, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5. Izvještaja);
3. Godišnji popis obaveza i potraživanja nije izvršen, a nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Knjiga inventara i knjiga kapitalne imovine, kao obavezne pomoćne knjige, nisu uspostavljene. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi namjenski utrošak doniranih sredstava po sporazumima o finansiranju projekata donatorskim sredstvima u iznosu od 1.427.060 KM jer nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje u koje namjene su sredstva utrošena, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 6.1.1.3 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Opštine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Opštine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Opštine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 21. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Donijeti i implementirati Računovodstvene politike Opštine, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, kao i druga nedostajuća interna akta kojima se uređuje obavljanje poslova iz nadležnosti.	tačka 4.
3.	Donijeti registar budžetskih korisnika i uspostaviti trezorsko poslovanje, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH.	tačka 4.
4.	Poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacioni broj dodijelio samo Opštini kao pravnom licu.	tačka 4.
5.	Donijeti Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	tačka 4.
6.	Izradu, donošenje i izvršavanje Budžeta Opštine provoditi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	tačka 5.
7.	Sredstva tekuće rezerve koristiti u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta Opštine.	tačka 5.
8.	Prihode i primitke, rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 5.
9.	Godišnje finansijske izvještaje sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	tačka 6.
10.	Opštinsko vijeće treba da donese plan korištenja sredstava prikupljenih po osnovu naknade za korištenje državnih šuma, u skladu s Zakonom o šumama Hercegbosanskog kantona.	tačka 6.1.1.2
11.	Uspostaviti evidenciju utroška doniranih sredstava, u cilju praćenja namjenskog utroška sredstava.	tačka 6.1.1.3
12.	Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće funkcionera, državnih službenika i namještenika, kojom se utvrđuju platni razredi i koeficijenti za obračun plaća, usaglasiti s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH u dijelu koji se odnosi na platne razrede i koeficijente rukovodećih državnih službenika.	tačka 6.1.2.1
13.	Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu s važećim zakonskim propisima.	tačka 6.1.2.1
14.	Sa korisnicima transfera drugim nivoima vlasti zaključiti ugovore kojima će se urediti međusobna prava i obaveze.	tačka 6.1.2.3
15.	Usaglasiti knjigovodstveno stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima i u blagajni sa stvarnim stanjem.	tačka 6.2.1

16.	Uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju potraživanja po osnovu komunalnih naknada i такси, potraživanja knjigovodstveno evidentirati na pozicijama i na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a po isteku roka za naplatu vršiti preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja.	tačka 6.2.1
17.	U Glavnoj knjizi evidentirati sva nabavljena stalna sredstva, uspostaviti obavezne pomoćne knjige kapitalne imovine i inventara, izvršiti obračun amortizacije te usaglašavanje stalnih sredstava sa izvorima, kao i usaglašavanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.2
18.	Obaveze po osnovu dugoročnih kredita evidentirati u Glavnoj knjizi, na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.4
19.	Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	tačka 6.2.5
20.	Potencijalne obaveze iskazivati u okviru vanbilansne evidencije.	tačka 8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Budžet Opštine Drvar za 2020. godinu;
- Odluka o izvršavanju Budžeta Opštine Drvar za 2020. godinu;
- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona;
- Statut Opštine Drvar.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Opština Drvar je jedinica lokalne samouprave u sastavu Kantona 10, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Nadležnosti Opštine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Hercegobosanskog kantona (u daljem tekstu Kanton), spomenutim Zakonom i Statutom Opštine.

Opština obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja Opštine; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Organi Opštine su Opštinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 17 vijećnika. Načelnik je izvršni organ, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnice obavlja Dušica Runić, imenovana u 2019. godini na prijevremenim izborima, kao i na lokalnim izborima održanim u novembru 2020. godine.

Poslovi iz nadležnosti Opštine obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica koje čine službe za: opštu upravu, društvene djelatnosti i zajedničke poslove; privredu, finansije i inspekcijski nadzor; imovinskopravne poslove, geodetske poslove i katastar nekretnina; prostorno uređenje, urbanizam i građenje; razvoj-stambeno-komunalne poslove; boračko-invalidsku, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, izbjegla i raseljena lica; civilnu zaštitu i mjesne zajednice; Služba kabineta opštinskog načelnika. Unutrašnja organizacija utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim je sistematizovano 66 radnih mjesta, a na 31. 12. 2020. godine popunjeno je 59 radnih mjesta.

Sjedište Opštine je u Drvaru, Ulica Titova br. 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Opštine za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do augusta 2021. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Opštine za 2008. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje. Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjenu zakonskih propisa na osnovu kojih su date preporuke, u finansijskoj reviziji za 2020. godinu nismo ocjenjivali postupanje po tim preporukama. Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 20 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Opština u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata u skladu sa važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,¹ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁴

Rukovodstvo Opštine odgovorno je za izradu internih propisa o finansijskom upravljanju i kontroli i za njegovu implementaciju u svim organizacionim jedinicama u odnosu na sve programe i procese koji se izvršavaju, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole. S tim u vezi donesen je određen broj internih akata iz nadležnosti kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni.

U skladu s članom 6. Zakona o principima lokalne samouprave, Opština kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica. Kao budžetski korisnici u Registru budžetskih korisnika Opštine, sa glavnim identifikacionim brojem, registrovani su Jedinствени opštinski organ uprave (JOOU) i Opštinsko vijeće, što nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH i članom 7. Statuta Opštine. **Za navedene budžetske korisnike nije uspostavljeno posebno knjigovodstvo, a samim tim ne sačinjavaju se ni posebni finansijski izvještaji.**

Opština nije donijela Registar budžetskih korisnika i nije uspostavila trezorsko poslovanje, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu imenovan je 2017. godine, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH. Međutim, nisu poduzete dalje aktivnosti na sačinjavanju mape procesa i definisanju tokova procesa, odgovornih lica i identifikaciji rizika s mjerama za njihovo smanjenje, kao ni na donošenju strategije upravljanja rizicima, uspostavljanju registra rizika, niti procjeni rizika za ključne segmente poslovanja.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

² „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁴ COSO model je opšteprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova Opštine, sa posljednjim izmjenama iz 2019. godine, utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta s opisom radnih mjesta i propisanim uslovima za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad.

Rukovodstvo nije na osnovu važećih propisa sačinilo, niti ažuriralo vlastite pisane politike i procedure za realizaciju i upravljačke kontrole procesa plaća i naknada troškova zaposlenih, prihoda, stvaranja finansijskih obaveza i ostalih rashoda. Naime, doneseni su samo interni akti kojima su regulisani radni odnosi i plaće, troškovi upotrebe telefona i postupci nabavke putem direktnog sporazuma.

Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano je da su opštine dužne donijeti svoje računovodstvene politike, koje u cilju ispunjenja uslova za osiguranje provođenja jedinstvenih računovodstvenih procedura na teritoriji FBiH, ne smiju odstupati od zakona, drugih propisa i ovih Računovodstvenih politika. Opština nije donijela Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama usklađen sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

S tim u vezi, nije uspostavljen Registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a ni trezorski sistem poslovanja, što je obaveza propisana Zakonom o trezoru u FBiH. Također, Opština nije uspostavila sistem internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članova od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovi od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljena Ministarstvu finansija Hercegbosanskog kantona.

Preporuke:

- **uspostaviti i implementirati sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;**
- **donijeti i implementirati Računovodstvene politike Opštine, u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, kao i druga nedostajuća interna akta kojima se uređuje obavljanje poslova iz nadležnosti;**
- **donijeti registar budžetskih korisnika i uspostaviti trezorsko poslovanje, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH;**
- **poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacioni broj dodijelio samo Opštini kao pravnom licu.**

Interna revizija

Opština u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁵ nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

U skladu s navedenim Pravilnikom, za gradove i opštine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju obavlja zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u Ministarstvu finansija Hercegbosanskog kantona. Međutim, Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo zajedničku jedinicu za internu reviziju.

Prevencija korupcije

Opština nije donijela plan integriteta, niti je sačinila plan aktivnosti borbe protiv korupcije na lokalnom nivou.

Preporuka:

- **donijeti Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.**

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13 i 74/14 (stavljen van snage donošenjem novog Pravilnika: „Sl. novine FBiH“, br. 49/20)

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžet Opštine za 2020. godinu (u daljem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršavanju Budžeta Opštine za 2020. godinu Vijeće je usvojilo 3. 3. 2020. godine u iznosu od 4.933.550 KM. Izmjene i dopune Budžeta usvojene su 18. 6. 2020. godine u iznosu od 5.616.650 KM.

Odluku o privremenom finansiranju Opštine za period januar – mart 2020. godine, kojom nije utvrđen iznos privremenog finansiranja, Vijeće je donijelo 17. 2. 2020. godine, sa zakašnjenjem.

Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su primljeni transferi i donacije u iznosu od 3.116.100 KM, neporezni prihodi od 1.257.600 KM, prihodi od poreza od 1.237.450 KM, kapitalni primici od 5.000 KM i zaostale obaveze 500 KM. U okviru rashoda i izdataka planirani su tekući rashodi (3.947.229 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.458.118 KM), izdaci za otplate dugova (181.303 KM) i tekuća rezerva (30.000 KM).

Revizijom smo utvrdili da prilikom izrade, donošenja i izvršavanja Budžeta nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- Dokument okvirnog budžeta za period 2020-2022, prijedlog i nacrt Budžeta za 2020. godinu nisu ni sačinjeni i dostavljeni Vijeću na usvajanje, a nije sačinjen ni plan izdataka za kapitalne investicije sa obrazloženjem kojim bi se definisali projekti i programi realizacije i sa izvorima finansiranja;
- Budžetom nisu jasno iskazani rashodi i izdaci po izvorima finansiranja, kako je predviđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH;
- Izmjene i dopune Budžeta nisu donesene po procedurama za donošenje Budžeta, kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH. Izmjenama i dopunama Budžeta nisu obuhvaćene sve Budžetom planirane pozicije prihoda i rashoda, nego samo pozicije koje su izmijenjene i iskazan efekat izmjena ovih pozicija;
- Odluka o izvršenju Budžeta Opštine za 2020. godinu ne sadrži sve elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH. Međutim, u postupku revizije prezentirana je Odluka o izvršenju Budžeta Opštine Drvar za 2021. godinu koja je usklađena sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;
- Odluka o privremenom finansiranju donesena je sa zakašnjenjem, tek 17. 2. 2020. godine, a do njenog donošenja stvarane su obaveze, što nije u skladu s članom 35. Zakona o budžetima u FBiH;
- Ne sačinjavaju se planovi novčanih tokova koji predstavljaju projekciju priliva i odliva novčanih sredstava, kao ni mjesečni i tromjesečni operativni planovi, što nije u skladu s članom 53. i članom 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- Konstatovali smo da je na pojedinim pozicijama rashoda iskazano veće izvršenje u odnosu na planirane, te prekoračenje budžeta iznosi 220.251 KM, što nije u skladu s članom 6. stav 4. Zakona o budžetima u FBiH. Prekoračenja su iskazana na slijedećim pozicijama: plaće i naknade troškova zaposlenih (86.963 KM), doprinosi poslodavca (6.376 KM), izdaci za materijal i usluge (119.434 KM), izdaci za kamate (1.727 KM), izdaci za otplatu dugova (4.823 KM) i tekuća rezerva (928 KM);
- Sredstva Tekuće rezerve planirana su u iznosu od 30.000 KM, a realizovana u iznosu od 30.928 KM. Konstatovali smo da sredstva tekuće rezerve nisu realizovana u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta Opštine Drvar za 2020. godinu, kojom je propisano je da se iz sredstava tekuće rezerve podmiruju hitni i nepredviđeni, odnosno nedovoljno predviđeni izdaci koji se pojave u toku budžetske godine. Naime, utvrdili smo da su sredstva tekuće rezerve najvećim dijelom korištena za realizaciju tekućih transfera, za koje se nismo uvjerali da se radi o hitnim i nepredviđenim izdacima. Knjigovodstveno evidentiranje utroška sredstava tekuće rezerve nije

izvršeno po vrsti troška, na pripadajućim pozicijama rashoda i izdataka, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

- Planiranje Budžeta i knjigovodstveno evidentiranje pojedinih stavki nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta. Navedeno se odnosi na evidentiranje primljenih tekućih transfera, potraživanja po osnovu komunalnih naknada, taksi i zakupa zemljišta, sredstava tekuće rezerve, tekućih transfera i drugih tekućih rashoda;
- Izvještaj o izvršenju Budžeta Opštine za 2020. godinu Vijeće je usvojilo 2. 3. 2021. godine. Međutim, u njemu nije navedeno stanje novčanih sredstava, stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, kao ni promjene na osnovu zaduživanja, što nije u skladu s članom 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Budžet nije donesen u utvrđenom roku, nije sačinjen Dokument okvirnog budžeta, a Odluka o izvršavanju budžeta ne sadrži sve propisane elemente. Nisu se sačinjavali planovi novčanih tokova i operativni planovi, a u pojedinim slučajevima preuzete su obaveze preko iznosa odobrenih budžetom za te namjene, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Pojedine pozicije u računovodstvenim izvještajima nisu klasifikovane u skladu s kontnim planom koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Slijedom navedenog, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Opštine nije provedeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- **izradu, donošenje i izvršavanje Budžeta Opštine provoditi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH;**
- **sredstva tekuće rezerve koristiti u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta Opštine;**
- **prihode i primitke, rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati na odgovarajućim kontima, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Opština je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku.

Konstatovali smo da Godišnji računovodstveni izvještaji za 2020. godinu nisu sačinjeni u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, što se odnosi na sljedeće:

- U Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 1. 1. – 31. 12. 2020. godine nisu uključena sredstva tekuće rezerve, a kolona „odstupanja“ sadrži netačne podatke. Zbog neiskazivanja rashoda po osnovu tekuće rezerve, knjigovodstveno iskazanih u iznosu od 30.928 KM, za navedeni iznos je precijenjen iskazani pozitivan finansijski rezultat tekućeg perioda;
- Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u obračunskom periodu tekuće godine (169.970 KM) i prihoda nad rashodima u obračunskom periodu prethodne godine (86.030 KM), iskazan u Bilansu stanja na 31. 12. 2020., ne odgovara knjigovodstvenom stanju navedenih pozicija. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima na kraju tekućeg perioda u Glavnoj knjizi iskazan je u iznosu od 2.712.405 KM, na kraju prethodnog perioda u iznosu od 1.809.448 KM;
- Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH iz razloga što prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), niti je ispravno iskazano početno i krajnje stanje gotovine (tačka 6.3 Izvještaja).

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz Godišnje računovodstvene izvještaje, nije obrazloženo odstupanje ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kako je to propisano članom 30. i 31. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Periodične izvještaje o izvršenju budžeta za 2020. godinu Opština je sačinjavala i dostavljala nadležnom Ministarstvu finansija Hercegbosanskog Kantona u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Godišnji finansijski izvještaj nije sačinjen u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH s obzirom na to da Godišnji izvještaj o izvršavanju budžeta ne sadrži rashode i izdatke iz tekuće rezerve, a da Bilans stanja ne sadrži podatke o neraspoređenom višku rashoda nad prihodima iz knjigovodstvenih evidencija. Izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen na propisani način, a Analiza iskaza ne sadrži sve potrebne elemente.

Preporuka:

- **Godišnje finansijske izvještaje sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 5.131.538 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (1.135.075 KM), neporezni prihodi (981.606 KM) i primljeni transferi (3.014.857 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza se najvećim dijelom odnose na prihode od indirektnih poreza u iznosu od 878.262 KM i prihode od poreza na dohodak u iznosu od 221.842 KM.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 981.606 KM, a odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (892.168 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (63.589 KM) i novčane kazne (25.849 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga odnose se najvećim dijelom na ostale budžetske naknade i takse (620.406 KM), komunalne naknade i takse (145.870 KM) i naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (70.226 KM).

Neporezni prihodi po osnovu ostalih budžetskih naknada iskazani su u iznosu od 620.406 KM i većim dijelom se odnose na naknade za korištenje šuma (539.688 KM), komunalne naknade (70.470 KM), cestovne naknade (48.693 KM), posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (19.677 KM), te naknada za uređenje građevinskog zemljišta (5.085 KM), naknade za zauzimanje javnih površina (2.629 KM) i druge naknade.

Zakonom o šumama Hercegbosanskog kantona utvrđen je način obračuna i uplate naknade za korištenje državnih šuma, te je u članu 71. Zakona propisano da jedinice lokalne samouprave ova sredstva mogu trošiti samo za finansiranje izgradnje, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, a prema planu koji donosi opštinsko vijeće. **Konstatovali smo da nije donesen plan za korištenje ovih namjenskih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o šumama Hercegbosanskog kantona.**

Prema prezentiranim podacima, samo za pojedina namjenska sredstva koja se prikupljaju u skladu s posebnim propisima, otvoreni su transakcijski računi, a stanje na 31. 12. 2020. godine iznosi 2.423 KM, i to: sredstva za socijalno stanovanje (1.892 KM), vatrogasna sredstva (456 KM), sredstva civilne zaštite (70 KM), sredstva socijalne zaštite (5 KM). **Konstatovali smo da se neutrošeni dio prikupljenih namjenskih sredstava ne prenosi na poziciju pasivnih kratkoročnih razgraničenja za korištenje u narednom periodu, što nije u skladu s članom 48. Zakona o budžetima u FBiH (preporuka data u tački 6.1.1.3 Izvještaja).**

Shodno navedenom, nije donesen plan korištenja namjenskih sredstava po osnovu naknade za korištenje državnih šuma, što nije u skladu sa Zakonom o šumama Hercegbosanskog kantona, a na kraju perioda ne vrši se prenos neutrošenih namjenskih sredstava prikupljenih po posebnim propisima na poziciju pasivnih kratkoročnih vremenskih razgraničenja, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Komunalna naknada i naknada za uređenje građevinskog zemljišta obračunava se i naplaćuje u skladu s odlukama Opštinskog vijeća. (Nalaz u vezi s evidentiranim potraživanjima po ovom osnovu dat je u tački 6.2.1 Izvještaja.)

Preporuka:

- **Opštinsko vijeće treba da donese plan korištenja sredstava prikupljenih po osnovu naknade za korištenje državnih šuma, u skladu s Zakonom o šumama Hercegbosanskog kantona.**

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazane su u iznosu od 3.014.857 KM, a njihovu strukturu najvećim dijelom čine primljeni tekući transferi Republike Srpske (2.337.954 KM), zatim primljeni tekući transferi od Federacije BiH (475.060 KM) i primljeni tekući transferi od Kantona (167.454 KM).

Odlukom Vlade FBiH o raspodjeli sredstava finansijske pomoći budžetima kantona i opština od Federacije BiH,^[1] u sanaciji posljedica nastalih usljed proglašene pandemije COVID-19, Opštini je odobreno 225.000 KM, sa pozicije tekućih transfera Federalnog ministarstva finansija. Sredstva u iznosu od 125.000 KM dodijeljena su kao jednokratna finansijska pomoć, a 100.000 KM za rekonstrukciju i asfaltiranje ulice 4. juli i sanaciju asfaltnih kolovoza lokalnih puteva u Drvaru.

Primljeni tekući transferi od Republike Srpske iskazani su na osnovu sporazuma o finansiranju projekata donatorskim sredstvima u okviru mehanizma saradnje po Sporazumu o uspostavljanju specijalnih paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije, koji su zaključeni između Ministarstva finansija Vlade Republike Srpske i Opštine Drvar. U toku revizije prezentirana su četiri sporazuma. Sporazumom broj: 02-04-1982-1/20 od 9. 6. 2020. godine, kojim je van snage stavljen Sporazum zaključen 18. 11. 2019. godine, Opštini je odobreno 1.505.794 KM za finansiranje kapitalnih projekata u Opštini. Nije precizirano koji će kapitalni projekti biti predmet realizacije iz ovih donatorskih sredstava. Za realizaciju i pomoć u rekonstrukciji službe Hitne medicinske pomoći Drvar Opštini je odobreno ukupno 469.399 KM, i to: po Sporazum broj: 02-04-1980-1/20 od 9. 6. 2020. godine Opštini (391.166 KM) i Sporazumu broj: 02-04-3842-1/20 od 11. 12. 2020. godine (78.233 KM). Sporazumom broj: 02-04-2547/20 od 22. 7. 2020. godine Opštini je odobreno 303.349 KM za podršku privredi za ublažavanje posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19.

Utvrđene obaveze Opštine po zaključenim sporazumima su sljedeće: provođenje postupka realizacije projekta; dostavljanje Ministarstvu finansija Republike Srpske dokumentacije o provedenim postupcima nabavke; obezbjeđenje finansijskih sredstava za plaćanje neplaniranih naknada; dostavljanje dokumentacije za pravdanje utrošenih sredstava (računi, situacije i izvodi kao dokaz o izvršenom plaćanju); dostavljanje završnog izvještaja nakon potpune realizacije projekta. Sporazumom zaključenim za podršku privredi za ublažavanje posljedica nastalih usljed pandemije COVID-19 Opština je u obavezi Ministarstvu dostaviti samo završni izvještaj o realizaciji donatorskih sredstava.

Konstatovali smo da su na posebnom računu za ove namjene na 31. 12. 2020. godine iskazana novčana sredstva u iznosu od 339.736 KM, te se može zaključiti da je značajan iznos donatorskih sredstava realizovan. Iz prezentirane dokumentacije utvrdili smo da je iz navedenih sredstava utrošeno 654.646 KM za kapitalne izdatke i 466.678 KM za rekonstrukciju i opremanje službe Hitne medicinske pomoći Drvar. Međutim, za ostatak donatorskih sredstava u iznosu od 1.427.060 KM ne možemo potvrditi namjenski utrošak. **Nakon obavljene revizije, uz komentar na Nacrt izvještaja dostavljeni su**

^[1] „Sl. novine FBiH“, br. 51/20

završni izvještaji o realizaciji donatorskih sredstava. Međutim, nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da se prati namjenski utrošak doniranih sredstava po ovim sporazumima.

Utvrđili smo da su primljeni transferi u cijelosti iskazani kao primljeni tekući transferi, iako je pojedinim aktima o odobravanju sredstava utvrđeno da se sredstva uglavnom doznačavaju za finansiranje kapitalnih projekata (rekonstrukcija službe Hitne medicinske pomoći u Opštini, te rekonstrukcija i asfaltiranje Ulice 4. juli i drugi kapitalni projekti).

Shodno navedenom, ne možemo potvrditi namjenski utrošak doniranih sredstava po sporazumima o finansiranju projekata donatorskim sredstvima u iznosu od 1.427.060 KM jer nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje u koje namjene su sredstva utrošena, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *uspostaviti evidenciju utroška doniranih sredstava, u cilju praćenja namjenskog utroška sredstava.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 5.084.723 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.639.928 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (1.464.396 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (935.207 KM), izdaci za materijal i usluge (643.364 KM), izdaci za otplate dugova (186.126 KM), doprinosi poslodavca (135.776 KM) i izdaci za kamate (79.926 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi sa 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 1.600.172 KM. Obračun plaća i naknada zaposlenih regulisan je Pravilnikom o radnim odnosima, platama, ličnim primanjima koja nemaju karakter plate i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika iz 2007. godine,⁶ Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće funkcionera, državnih službenika i namještenika od 8. 4. 2014. godine i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (iz 2017. godine, sa zadnjim izmjenama i dopunama iz 2020. godine).

Platni razredi i koeficijenti za plaće rukovodećih državnih službenika nisu usklađeni sa platnim razredima i koeficijentima rukovodećih državnih službenika koji su utvrđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, što je obaveza utvrđena članom 60. Zakona.

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem koeficijenta za plaću koji su propisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i osnovicom koja je utvrđena Sporazumom o utvrđivanju visine osnovice za obračun neto plaće (zaključen između načelnice i osnovne organizacije sindikata Opštine) i za 2020. godinu iznosi 330 KM.

Testirali smo obračun i isplatu plaća i naknada za februar, juni, august i decembar 2020. godine, te utvrdili da koeficijent ličnog odbitka nije usklađen sa poreznom karticom (dokumentom kojim se dokazuje pravo na korištenje ličnog odbitka i uvećanja plaće po tom osnovu, odnosno umanjenja osnovice za oporezivanje dohotka). Poslodavac, kojem je zaposlenik dostavio svoju poreznu karticu, dužan je pri svakoj isplati oporezivih prihoda po osnovu nesamostalne djelatnosti poreznu osnovicu za obračun akontacije poreza na dohodak umanjiti za iznos ličnog odbitka koji se izračunava množenjem ukupnog faktora iz porezne kartice s mjesečnim iznosom osnovnog ličnog odbitka. **Navedeno je imalo za posljedicu neispravno iskazivanje poreza na dohodak, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni poreza na dohodak.**

⁶ Broj 02-05-176/07 od 19. 1. 2007. godine

Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2020. godinu izvršeno je tek u junu i julu 2021. godine, što nije u skladu s rokovima utvrđenim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskom kantonu,⁷ Zakonom i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika i namještenika u Hercegbosanskom kantonu⁸.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 166.021 KM, od čega su naknade za topli obrok 104.278 KM, regres za godišnji odmor 25.440 KM, naknade za prevoz 14.655 KM, pomoć u slučaju smrti 7.650 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 7.157 KM, pomoć u slučaju ostalih bolesti 4.466 KM i jubilarne nagrade 2.375 KM.

Pravilnik o radnim odnosima, platama, ličnim primanjima koja nemaju karakter plate i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika nije usaglašen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Međutim, obračun i visina naknada vršeni su u skladu sa navedenim Zakonom i u visini koja je važećim propisima utvrđena kao neoporeziva. Naknada za ishranu tokom rada (topli obrok) isplaćena je u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH a naknada za korištenje godišnjeg odmora u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH.

Izdaci za **naknade za prevoz na posao i s posla** iskazani su u iznosu od 14.655 KM. Prezentirana je Odluka o utvrđivanju visine naknade za troškove prevoza radnika na posao i sa posla od 30. 11. 2011. godine i određeni broj rješenja o sticanju prava na ovu naknadu. Konstatovali smo da navedenom Odlukom, kao ni Pravilnikom o radnim odnosima, platama, ličnim primanjima koja nemaju karakter plate i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika nije propisana dokumentacija koju dostavljaju korisnici ove naknade prilikom utvrđivanja prava, niti nam je u postupku revizije prezentirana. **S obzirom na to da nije propisano na osnovu koje dokumentacije se utvrđuje pravo na ostvarivanje naknade za prevoz na posao i sa posla, ne možemo potvrditi iskazani trošak u navedenom iznosu.**

Revizijom smo utvrdili da platni razredi i koeficijenti za obračun plaće rukovodećih državnih službenika nisu usaglašeni s koeficijentima koji su utvrđeni Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, te da interni akt kojim se uređuju naknade troškova zaposlenih nije usaglašen s odredbama Zakona. Također, ocjenjivanje državnih službenika i namještenika nije izvršeno u propisanom rokovima, što nije u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskom kantonu.

Preporuke:

- ***Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće funkcionera, državnih službenika i namještenika, kojom se utvrđuju platni razredi i koeficijenti za obračun plaća, usaglasiti s odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH u dijelu koji se odnosi na platne razrede i koeficijente rukovodećih državnih službenika;***
- ***ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u skladu s važećim zakonskim propisima.***

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge za Opštinu iskazani su u iznosu od 641.272 KM. Strukturu izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge (192.024 KM), izdaci za energiju (149.729 KM), izdaci za tekuće održavanje (107.151 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (106.044 KM), usluge prevoza i goriva (40.562 KM), nabavka materijala i sitnog inventara (25.790 KM), putni troškovi (8.795 KM), izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa (7.726 KM) i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (3.451 KM).

⁷ „Narodne novine HBŽ“ br. 1/14 i 5/16

⁸ „Narodne novine HBŽ“ br. 11/14

U okviru **ugovorenih i drugih posebnih usluga** (192.024 KM) značajan dio izdataka odnosi se na naknade opštinskim vijećnicima (64.753 KM), ostale izdatke za druge samostalne usluge (46.061 KM), usluge reprezentacije (31.891 KM) i izdatke za rad u komisijama (9.052 KM).

Naknade opštinskim vijećnicima (64.753 KM) vrše se na osnovu Rješenja o izboru predsjednika Opštinskog vijeća Drvar i Odluke o visini naknade zamjenika predsjednika i vijećnicima Opštinskog vijeća Drvar. Rješenjem o izboru predsjednika Opštinskog vijeća Drvar utvrđeno je pravo na naknadu za rad u Vijeću (paušal) predsjedniku Opštinskog vijeća u iznosu od 1.000 KM neto. Odlukom je utvrđeno pravo na naknadu za rad u Vijeću (paušal) za vijećnike u iznosu od 250 KM, a zamjeniku predsjednika Opštinskog vijeća 400 KM. Pored toga, vijećnicima za prisustvo na sjednici pripada naknada od 50 KM.

Odlukom je definisano i to da se iznos mjesečne naknade (paušala) zamjeniku predsjednika i vijećnicima umanjuje za 10% u slučaju neopravdanog odsustvovanja sa sjednice Opštinskog vijeća ili radnog tijela. U 2020. godini održano je ukupno devet sjednica Vijeća, a naknade su se obračunavale i isplaćivale u skladu s Odlukom. Evidenciju o izostancima vodi sekretar Opštinskog vijeća. Naknade se isplaćuju na žiroračune vijećnika na osnovu ovjerene liste o prisustvu na sjednici.

Ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada iskazane su u neto iznosu od 46.061 KM, a odnose se na angažovanje vanjskih saradnika po ugovorima o djelu. Najveći dio odnosi se na poslove obezbjeđenja kompleksa zgrada MLINA u Drvaru (15.680 KM) i poslove rezanja i cijepanja ogrjevnog drveta za grijanje zgrade Opštine Drvar (8.000 KM).

Usluge reprezentacije iskazane su u iznosu od 31.891 KM, a odnose se najvećim dijelom na konzumaciju hrane i pića, usluge hotelskog smještaja i raznu robu. Utvrdili smo da Opština nije donijela Pravilnik o troškovima reprezentacije, niti je na računu navedena svrha i namjena nastanka troška.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u iznosu od 1.693.929 KM odnose se na transfere drugim nivoima vlasti (1.190.016 KM), transfere pojedincima (336.877 KM), transfere neprofitnim organizacijama (21.436 KM), subvencije javnim preduzećima (28.000 KM), subvencije privatnim preduzećima (48.000 KM) i druge tekuće rashode (15.600 KM). Odlukom o izvršenju Budžeta Opštine za 2020. godinu nije regulisan način odobravanja i raspodjele sredstava tekućih transfera.

U okviru tekućih transfera drugim nivoima vlasti najznačajniji su tekući transferi za zdravstvo, iskazani u iznosu od 876.972 KM. Ustanovama čiji je osnivač Opština sredstva su odobrena pojedinačnim odlukama načelnice, za tekuće troškove i rad ustanova (JU Centar za kulturu i sport 62.308 KM, Dječiji vrtić 58.860 KM, škole 37.300 KM). Također, putem ovog transfera finansirane su plaće i tekući troškovi Opštinskog pravobranioca u iznosu od 79.124 KM, a transfer za izbore iskazan je u iznosu od 39.346 KM.

Tekući transferi za zdravstvo realizovani su za plaće zaposlenih u JU Dom zdravlja (410.294 KM) i za sanaciju i rekonstrukciju, te opremanje službe Hitne medicinske pomoći u Opštini (466.678 KM). Opština je izvršila izbor izvođača radova i 21. 9. 2020. godine zaključila Ugovor o javnoj nabavci radova za sanaciju dijela dijela objekta službe Hitne medicinske pomoći sa „Unitrade Company“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 230.490 KM, a 23. 11. 2020. godine sa istim dobavljačem zaključen je ugovor za dodatne radove u vrijednosti od 27.042 KM. Navedena sredstva, kao i sredstva za opremanje službe Hitne medicinske pomoći obezbijedena su iz donatorskih sredstava po sporazumima o finansiranju projekata zaključenim sa Ministarstvom finansija Republike Srpske. Shodno navedenom, a s obzirom na to da se radi o kapitalnim ulaganjima, konstatovali smo da evidentiranje transfera na ovakav način nije u skladu s kontnim planom budžeta i članom 38. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Također, konstatovali smo da sa korisnicima sredstava tekućih transfera drugim nivoima vlasti Opština nije zaključila ugovore o regulisanju međusobnih prava i obaveza, niti je prezentiran način i kriteriji za planiranje visine sredstava ovih tekućih transfera po pojedinim korisnicima.

Slijedom navedenog, možemo zaključiti da sa korisnicima tekućih transfera drugim nivoima vlasti nisu zaključeni ugovori, kao i da evidentiranje ovih transfera nije izvršeno u skladu s kontnim planom budžeta i članom 38. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **sa korisnicima transfera drugim nivoima vlasti zaključiti ugovore kojima će se urediti međusobna prava i obaveze.**

Tekući transferi pojedincima su najvećim dijelom realizovani za podsticaj primarne poljoprivredne proizvodnje i proljetnu sjetvu (192.607 KM) i ostvarivanje prava po osnovu socijalne zaštite (55.946 KM).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama su najvećim dijelom odobreni Crvenom krstu Drvar, za plaće i naknade troškova zaposlenih, dok su subvencije javnim preduzećima odobrene za plaće i naknade zaposlenih u JP Radio stanica Drvar, kao i druge tekuće troškove.

Subvencije privatnim preduzećima realizovane su na osnovu Odluke Opštinskog vijeća od 18. 6. 2020. godine o donošenju mjera za podršku pravnim i fizičkim licima kojim je zabranjen rad zbog vanrednih okolnosti izazvanih pojavom koronavirusa. Opština je osigurala sufinansiranje dijela neto plaće radnika u iznosu od 300 KM mjesečno po zaposlenom, za mart, april i maj 2020. godine. Javni poziv je objavljen 29. 6. 2020. godine, a kriteriji za ostvarivanje prava za isplatu sredstava su bili: djelatnost zabranjena Naredbama Štaba civilne zaštite; sjedište firme i pravne osobe ili poslovne jedinice na prostoru Opštine Drvar; zaposlenici koji su prestali sa radom Naredbama Štaba civilne zaštite i za koje se traži subvencija za isplatu neto plaće, nalaze se u radnom odnosu kod poslodavca ili su samostalni poduzetnici; izmirene obaveze po osnovu doprinosa radnika do 29. 2. 2020. godine i obaveze prema Opštini Drvar do 31. 12. 2019. godine. Iz prezentovane dokumentacije konstatovali smo da je raspodjela sredstava transfera izvršena u skladu sa utvrđenim kriterijima.

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 935.207 KM i odnose se na nabavku građevina (93.212 KM), nabavku opreme (141.402 KM), stalna sredstva u obliku prava (41.697 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (658.896 KM). Najznačajniji iznos odnosi se na rekonstrukciju i sanaciju lokalnih puteva (423.172 KM).

Utvdili smo da su stalna sredstva u revidiranoj godini povećana za 823.349 KM, iz čega proističe da iznos kapitalnih izdataka od 111.858 KM nije evidentiran kao povećanje stalnih sredstava (preporuka data u tački 5. Izvještaja).

Na osnovu prezentirane dokumentacije odabrane u uzorak utvdili smo da je najveći dio ovih sredstava realizovan iz donatorskih sredstava po sporazumima o finansiranju projekata zaključenim sa Ministarstvom finansija Republike Srpske. Iz ovih sredstava realizovan je iznos od najmanje 654.646 KM (rekonstrukcija lokalnih puteva (423.172 KM); kamion za sakupljanje i odvoz otpada (92.221 KM); rekonstrukcija i izgradnja vodovoda i zaštita izvorišta „Točkovi“ (45.150 KM); rekonstrukcija i izgradnja javne rasvjete (41.585 KM); izgradnja kanalizacione mreže (37.107 KM); izrada projektne dokumentacije (15.411 KM)).

6.1.3 Finansijski rezultat

Prema Godišnjem izvještaju o izvršavanju Budžeta Opštine, iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	5.611.650	5.131.538	3.155.080	91,44
I.1.	Prihodi od poreza	1.237.450	1.135.075	1.329.013	91,72

I.2.	Neporezni prihodi	1.258.100	981.606	1.118.125	78,02
I.3.	Primljeni transferi	3.116.100	3.014.857	707.943	456,03
II	RASHODI	3.947.230	3.963.390	2.982.741	100,40
II.1.	Tekući rashodi	2.031.130	2.243.536	2.135.681	110,46
II.2.	Tekući transferi	1.837.900	1.639.929	769.035	89,22
II.3.	Kapitalni transferi	0	0	0	0
II.4.	Izdaci za kamate	78.200	79.926	78.025	102,20
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	0			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	1.664.420	1.168.148	172.339	70,20
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	1.453.118	935.207	306.507	64,40
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	5.000	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.458.118	935.207	306.507	64,13
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	211.302	232.941	-134.168	110,20
VI	NETO POVEĆANJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 -VII 2)	-181.303	-186.126	354.615	102,70
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	500.000	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	181.303	186.126	145.385	102,66
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	29.999	46.815	220.447	156,10

Podaci iz bilansa stanja – neraspoređeni višak prihoda nad rashodima:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		86.030	198
Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	169.970		

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 1.168.148 KM, jer su prihodi ostvareni u iznosu od 5.131.538 KM, a rashodi u iznosu od 3.963.390 KM. U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta 2020. godinu iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 46.815 KM.

U Bilansu stanja na 31. 12. 2020. godine iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 169.970 KM, a u istom obračunskom periodu prethodne godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 86.030 KM, što ne odgovara iskazanom višku rashoda nad prihodima u analitičkom bruto bilansu, koji je sa 31. 12. 2019. godine iskazan u iznosu od 1.809.448 KM, a sa 31. 12. 2020. godine u iznosu od 2.712.405 KM.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta 2020. godinu nisu iskazani rashodi po osnovu tekuće rezerve, koji su knjigovodstveno iskazani u iznosu od 30.928 KM. Zbog navedenog precijenjen je iskazani pozitivan finansijski rezultat tekućeg perioda (46.815 KM).

Prema prezentiranim podacima, prihodi čija je namjena utvrđena posebnim propisima (naknade za korištenje šuma, naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i drugi namjenski prihodi), u ranijim periodima priznavali su se kao prihod perioda i nisu se preknjižavali na konto vremenskih razgraničenja, iako nisu utrošeni (tačka 6.1.1.2 Izvještaja). Za iznos priznatih namjenskih prihoda koji nisu utrošeni, precijenjen je ostvareni tekući suficit, pa samim tim i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima, a potcijenjena su kratkoročna razgraničenja. Napominjemo da je Računovodstvenim politikama utvrđeno da se primljena, a neutrošena sredstva na kraju godine preknjižavaju na konto vremenskih razgraničenja, te da se razgraničeni prihodi u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju sa konta vremenskih razgraničenja na odgovarajući konto prihoda.

Osim navedenog, na kontu Neraspoređeni višak prihoda i rashoda iskazana je nabavka stalnih sredstava iz donatorskih sredstava, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, po kojim se na kraju fiskalne godine vrši zatvaranje salda rasporeda prihoda i rashoda i njihov prenos na navedenu poziciju.

Shodno navedenom, finansijski rezultat tekućeg perioda precijenjen je za rashode po osnovu tekuće rezerve u iznosu od 30.928 KM, koji nisu uključeni u Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za period od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020. godine.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina je u Bilansu stanja iskazana u iznosu od 416.359 KM. U knjigovodstvenim evidencijama stanje na glavnom transakcijskom računu iskazano je u iznosu od 72.461 KM, na računima za posebne namjene 341.675 KM, na deviznom računu 1.127 KM i stanje gotovine na blagajni u iznosu od 1.096 KM. U okviru računa za posebne namjene najznačajnija su sredstva primljena po sporazumima o finansiranju projekata donatorskim sredstvima u okviru mehanizma saradnje po Sporazumu o uspostavljanju specijalnih paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije, koji su zaključeni između Ministarstva finansija Vlade Republike Srpske i Opštine Drvar (339.736 KM).

Revizijom smo utvrdili da stvarno stanje gotovine na transakcijskim računima iznosi 362.115 KM, zbog čega konstatujemo da u finansijskim izvještajima nije iskazano stvarno stanje gotovine. U Glavnoj knjizi nisu blagovremeno provedena sva knjiženja, tako da je u analitičkim evidencijama iskazano stanje prelaznog računa u iznosu od 272.582 KM, dok je stanje transakcijskog računa iskazano u negativnom saldu od 198.912 KM. Također, knjigovodstveno stanje novčanih sredstava u blagajni nije usaglašeno sa stanjem utvrđenim popisom u iznosu od 143 KM, kao ni stanje na deviznom računu koje iznosi 556 EUR (1.087 KM) (preporuka data u tački 6.2.5 Izvještaja).

Bilans stanja ne daje tačan pregled novčanih sredstava u blagajni i na bankovnim računima budući da je u poslovnim knjigama iskazano stanje od 416.359 KM, dok je stvarno stanje novčanih sredstava 363.354 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.324.627 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu komunalnih naknada i taksu, naknada za uređenje građevinskog zemljišta, zakupa zemljišta, te naknade za zauzimanje javnih površina (1.321.599 KM). U revidiranom periodu iskazani su neporezni prihodi po ovom osnovu kako slijedi: komunalne naknade (70.470 KM), naknada za uređenje građevinskog zemljišta (5.085 KM), naknade za zauzimanje javnih površina (2.629 KM). Navedene naknade se obračunavaju i naplaćuju u skladu s odlukama Opštinskog vijeća, a knjigovodstveno se evidentiraju na osnovu donesenih rješenja.

U Opštini su uspostavljene pomoćne evidencije ovih potraživanja. Međutim, ne možemo potvrditi da je uspostavljena evidencija odgovarajuća, jer ne sadrži sve potrebne podatke propisane Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Također, iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi niti da je izvršeno usklađivanje podataka iz pomoćne evidencije sa podacima iz Glavne knjige. Značajan iznos iskazanih potraživanja odnosi se na ona iz ranijeg perioda, što upućuje na zaključak da se ne prati dospelost potraživanja i ne poduzimaju sve mjere za njihovu naplatu, niti se vrši preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, što nije u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Potraživanja se knjigovodstveno evidentiraju na poziciji potraživanja i aktivnih kratkoročno razgraničenih prihoda, što nije u skladu s članom 21. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i kontnim planom koji je njegov sastavni dio.

Shodno navedenom, ne prati se dospelost potraživanja po osnovu opštinskih komunalnih naknada, ne poduzimaju sve mjere za njihovu naplatu, ne vrši se preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja, niti se knjigovodstveno evidentiraju u skladu s propisima.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.271.218 KM, a odnose se na razgraničene prihode (1.303.441 KM), razgraničene rashode (29.723 KM) i ostala razgraničenja (2.500 KM).

Preporuke:

- **usaglasiti knjigovodstveno stanje novčanih sredstava na transakcijskim računima i u blagajni sa stvarnim stanjem;**
- **uspostaviti odgovarajuću pomoćnu evidenciju potraživanja po osnovu komunalnih naknada i taksu, potraživanja knjigovodstveno evidentirati na pozicijama i na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a po isteku roka za naplatu vršiti preknjižavanje na sumnjiva i sporna potraživanja.**

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Opštine na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 1.527.748 KM (nabavne vrijednosti: 1.582.323 KM, ispravke vrijednosti: 54.575 KM). Strukturu stalnih sredstava najvećim dijelom čine: građevine (1.259.073 KM), oprema (266.374 KM), stalna sredstva u obliku prava (41.996 KM) i zemljište (14.880 KM).

U okviru građevina najznačajnije su ceste i mostovi iskazane u iznosu od 645.330 KM i zgrade 347.241 KM.

Konstatovali smo da Opština nije postupila u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH u dijelu koji se odnosi na sljedeće:

- Nije uspostavila knjigu inventara i knjigu kapitalne imovine, koje su kao obavezne pomoćne knjige propisane članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Na poziciji stalnih sredstava evidentirala je samo zavisne troškove nabavke (troškovi carine) po osnovu donirane opreme (vozilo za prevoz učenika) koju nije iskazala u knjigovodstvenim evidencijama. Također, stalna sredstva su u revidiranoj godini povećana za 823.349 KM, a s obzirom na to da su izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani u iznosu od 935.207 KM, nije izvršeno usaglašavanje stalnih sredstava sa memorandumskom evidencijom za iznos od 111.858 KM;
- Stalna sredstva sadašnje vrijednosti (1.527.748 KM) nisu usaglašena sa iskazanim stanjem izvora stalnih sredstava (1.612.114 KM);
- Amortizacija stalnih sredstava nije obračunata ni knjigovodstveno evidentirana u 2020. godini, što nije u skladu s nomenklaturom i članom 12. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
- Nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, što nije u skladu s članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Slijedom navedenog utvrđeno je da nisu uspostavljene obavezne pomoćne knjige, da u knjigovodstvenim evidencijama nisu iskazana sva nabavljena stalna sredstva, kao i da nije izvršeno usaglašavanje sa izvorima stalnih sredstava. Također, nije obračunata i evidentirana amortizacija stalnih sredstava, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *u Glavnoj knjizi evidentirati sva nabavljena stalna sredstva, uspostaviti obavezne pomoćne knjige kapitalne imovine i inventara, izvršiti obračun amortizacije te usaglašavanje stalnih sredstava sa izvorima, kao i usaglašavanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem, u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.864.825 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obaveze (788.443 KM), obaveze prema zaposlenim (678.764 KM), kratkoročna razgraničenja (397.609 KM) i kratkoročni krediti i zajmovi (9 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze najvećim dijelom odnose se na obaveze prema dobavljačima (599.235 KM) i obaveze prema fizičkim licima (186.640 KM).

U okviru **obaveza prema zaposlenim** iskazane su obaveze prema zaposlenim, te pripadajući porezi i doprinosi za period septembar-decembar 2020. godine, kao i dio obaveza za čije je izmirenje sa Poreznom upravom FBiH 5. 11. 2019. godine zaključen Sporazum o plaćanju dužnih javnih prihoda u iznosu od 297.788 KM na 60 rata. Opština je navedene obaveze izmirila u 2021. godini, iz donatorskih

sredstava Republike Srbije, te je 29. 6. 2021. godine Kantonalnom poreznom uredu Livno uputila zahtjev za otpis zateznih kamata na javne prihode.

Kratkoročna razgraničenja se najvećim dijelom odnose na kratkoročno razgraničene prihode iskazane po osnovu primljenih tekućih transfera po sporazumima o finansiranju projekata donatorskim sredstvima u okviru mehanizma saradnje po Sporazumu o uspostavljanju specijalnih paralelnih odnosa između Republike Srpske i Republike Srbije, koji su zaključeni između Ministarstva finansija Vlade Republike Srpske i Opštine Drvar (339.736 KM). Stanje kratkoročno razgraničenih prihoda je usaglašeno sa stanjem novčanih sredstava na računima za posebne namjene.

Razgraničeni ostali rashodi u iznosu od 58.611 KM odnose se na obaveze prema studentima za dodijeljene stipendije i obaveze za poreze i doprinose na i iz plaća. Navedene obaveze su iskazane na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja i poziciji neraspoređenog viška rashoda nad prihodima, što nije u skladu s kontnim planom budžeta i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze, iskazane u iznosu od 420.516 KM, odnose se na obaveze po Ugovoru o dugoročnom kreditu koji je zaključen 6. 5. 2019. godine sa Novom Bankom a.d. Banja Luka. Opštini je odobreno 500.000 KM za refinansiranje postojećih dospjelih poreznih obaveza, na 96 rata (do 1. 6. 2027. godine) uz kamatnu stopu od 4,9% godišnje.

Konstatovali smo da nisu knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze po kreditu zaključenom 27. 12. 2013. godine sa Novom Bankom a.d. Banja Luka, kojim je Opštini odobreno 1.500.000 KM za plaćanje poreza i doprinosa, sa rokom otplate 144 mjeseca (do 30. 12. 2025. godine), uz grace period od tri mjeseca i kamatnu stopu od 6,6% godišnje. Prema prezentiranom otplatnom planu, stanje duga na 31. 12. 2020. godine po ovom kreditu je 781.062 KM, a u 2020. godini otplaćeno je 127.668 KM glavnice i 56.160 KM kamata.

Obaveze po osnovu ugovora o kreditu sa Novom Bankom a.d. Banja Luka, koje na 31. 12. 2020. godine iznose 781.062 KM, nisu knjigovodstveno evidentirane, zbog čega su za navedeni iznos potcijenjene dugoročne obaveze, a izvori sredstava precijenjeni. To nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu dugoročnih kredita evidentirati u Glavnoj knjizi, na pozicijama propisanim Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Redovni godišnji popis stalnih sredstava, sitnog inventara, obaveza i potraživanja i novčanih sredstava u blagajni pokrenut je Odlukom od 17. 12. 2020. godine, kojim su imenovane i popisne komisije (komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara i komisija za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja).

Elaborat o izvršenom popisu sačinjen je 15. 2. 2021. godine. Međutim, Elaborat nije dostavljen načelnici na usvajanje, što nije u skladu s članom 68. i 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Centralna popisna komisija, između ostalog je konstatovala da se ne vodi pomoćna knjiga stalnih sredstava i samim tim nije moguće ni utvrditi inventurne razlike, da dugoročne obaveze po osnovu ugovora o kreditu sa Novom Bankom d.d. Banja Luka nisu evidentirane, te da nije izvršen stvarni popis potraživanja i obaveza. U nastavku iznosimo samo pojedine nepravilnosti na koje je ukazala Centralna popisna komisija:

- Ne vodi se pomoćna knjiga stalnih sredstava, te nije moguće utvrditi inventurne razlike, a nepoznata je i nabavna vrijednost velikog broja stalnih sredstava i sitnog inventara;
- Nije utvrđeno stvarno stanje kratkoročnih obaveza, kao ni inventurne razlike;

- Knjigovodstveno nisu evidentirane dugoročne obaveze po Ugovoru o dugoročnom kreditu koji je između Opštine i Nove Banke a.d. Banja Luka zaključen 27. 12. 2013. godine;
- Nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju potvrdili smo nepravilnosti na koje je ukazala Centralna popisna komisija, te smo, osim navedenih, konstatovali i sljedeće:

- Popisne liste kod većeg broja stalnih sredstava ne sadrže inventurni broj. Također, ne sadrže knjigovodstveno stanje, cijenu i vrijednost stalnih sredstava, kao ni inventurne razlike;
- Popis novčanih sredstava na transakcijskim računima i u blagajni izvršen je na osnovu stanja izvoda transakcijskih računa (361.955 KM i 557 EUR) i blagajničkog izvještaja/dnevnika (143 KM). Međutim, nije konstatovano da stvarno stanje ne odgovara knjigovodstvenom stanju novčanih sredstava, niti su date preporuke za usaglašavanje.

Godišnji popis obaveza i potraživanja nije izvršen, popisom nisu utvrđene inventurne razlike, a nije izvršeno ni usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Knjiga inventara i knjiga kapitalne imovine, kao obavezne pomoćne knjige, nisu uspostavljene. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***Godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 5.131.538 KM, novčane isplate od 6.673.924 KM i neto novčani primici u iznosu od -1.542.386 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 1.905.180 KM, a na kraju godine 362.794 KM.

Revizijom smo utvrdili da su kao novčani primici iskazani prihodi koji su priznati u tekućoj godini. Navedeno znači da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate). Također, stanje gotovine u knjigovodstvenim evidencijama nije usaglašeno sa stvarnim stanjem, a u izvještaju o novčanim tokovima nisu ispravno navedeni početno i krajnje stanje gotovine. **Stoga konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH** (preporuka data u tački 6. Izvještaja).

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2020. godinu donesen je 12. 3. 2020. godine kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti od 2.072.000 KM.⁹ Planirano je provođenje 25 postupaka javnih nabavki, i to: osam otvorenih postupaka (1.620.000 KM), 11 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (356.000 KM) i 16 direktnih sporazuma (96.000 KM).

Izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2020. godinu izvršena je 29. 5. 2020. godine i 19. 10. 2020. godine, tako da je procijenjena vrijednost planiranih nabavki za 2020. godinu iznosila 2.007.921 KM, putem 56 postupaka, i to: 12 otvorenih postupaka (1.497.412 KM), 10 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (356.000 KM) i 34 direktna sporazuma (154.509 KM).

Plan javnih nabavki sačinjen je na način da obuhvata: predmet nabavke, šifru JRJN, procijenjenu vrijednost, vrstu postupka, planirani početak postupka, planirano trajanje ugovora i izvor finansiranja.

⁹ Svi iznosi su navedeni bez PDV-a.

Prema prezentiranim podacima, u 2020. godini proveden je 41 postupak, nakon kojeg su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 1.249.073 KM, i to: šest otvorenih postupaka (842.460 KM), 10 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (301.512 KM) i 25 direktnih sporazuma (105.101 KM).

Izvršili smo uvid u procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača putem javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 638.793 KM, i to za dva otvorena postupka u iznosu od 420.666 KM (rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva na području opštine Drvar (288.954 KM); sanacija krovova na tri zgrade u opštini Drvar (131.712 KM)) i četiri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 218.127 KM (radovi na dogradnji javne rasvjete do i unutar poslovne zone „Mlin“ Drvar (34.568 KM); izgradnja kanalizacione mreže u Ulici 27. jula u Drvaru (44.625 KM); nabavka i razastiranje materijala za nasipanje puteva po mjesnim zajednicama opštine Drvar (46.332 KM); rekonstrukcija ograde oko parcele Poslovne zone Mlin u Drvaru (92.602 KM)).

U otvorenom postupku javne nabavke za rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnih puteva na području opštine Drvar izabran je dobavljač „Mrkonjić Putevi“ d.o.o., te je zaključen ugovor u vrijednosti od 288.954 KM. Tendersku dokumentaciju je sa portala Agencije za javne nabavke preuzelo šest potencijalnih ponuđača, dok je ponudu predao samo jedan ponuđač.

Uvidom u pregled provedenih postupaka javnih nabavki i zaključenih ugovora nismo utvrdili nepravilnosti.

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima koje je prezentiralo Opštinsko pravobranilaštvo, na 31. 12. 2020. godine u postupku rješavanja je devet tužbi pokrenutih protiv Opštine, ukupne vrijednosti spora u iznosu od 528.962 KM (dvije tužbe po osnovu naknade štete u vrijednosti od 498.000 KM i sedam tužbi iz radnog odnosa u vrijednosti od 30.962 KM). Za dva predmeta ukupne vrijednosti spora od 92.305 KM donesene su pravosnažne sudske presude, a za tri predmeta u vrijednosti od 131.952 KM donesena su rješenja o izvršenju.

Konstatovali smo da potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova u toku nisu iskazane u okviru vanbilansne evidencije.

Preporuka:

- *potencijalne obaveze iskazivati u okviru vanbilansne evidencije.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Opština je 17. 9. 2021. godine dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

U komentaru je za dio nalaza dato obrazloženje i dostavljena dodatna dokumentacija, koja nije prezentirana tokom obavljanja revizije. Uvažili smo dio obrazloženja i inkorporirali ih u Izvještaj, što nije imalo značajnog uticaja na date nalaze i kvalifikacije u mišljenju. Navedeno se odnosi na sačinjene završne izvještaje o projektima realizovanim iz donatorskih sredstava po sporazumima zaključenim sa Ministarstvom finansija RS; ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2020. godinu; naknade za troškove prevoza radnika na posao i sa posla; uspostavljanje pomoćne evidencije potraživanja po osnovu komunalnih naknada i taksi. Za spomenuto dajemo sljedeća obrazloženja:

- dostavljeni su završni izvještaji o projektima realizovanim iz donatorskih sredstava po sporazumima zaključenim sa Ministarstvom finansija RS. Navedeni izvještaji sačinjeni su u novembru 2020. i u 2021. godini za Ministarstvo finansija RS. Međutim, nije dostavljena odgovarajuća dokumentacija kojom bi se potvrdio namjenski utrošak sredstava realizovanih u 2020. godini;
- ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2020. godinu nije izvršeno u zakonski propisanim rokovima;

- u vezi naknada za troškove prevoza na posao i sa posla dostavljena je Odluka o utvrđivanju visine naknade za troškove prevoza radnika na posao i sa posla i rješenja o sticanju prava na ovu naknadu. Međutim, nije dostavljena dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi na koji način je ostvareno pravo na ovu naknadu;
- na osnovu obavljene revizije potraživanja po osnovu komunalnih naknada i taksi i datog obrazloženja, te naknadno dostavljene dokumentacije ne može se potvrditi da je uspostavljena odgovarajuća pomoćna evidencija ovih potraživanja, kao ni da je izvršeno usklađivanje podataka iz pomoćne evidencije sa podacima iz Glavne knjige.

U komentaru su navedene i aktivnosti koje su poduzete u 2021. godini, a koje se odnose na: izradu i donošenje Budžeta, te korištenje i evidentiranje sredstava Tekuće rezerve u skladu sa zakonskim propisima, kao i donošenje internih akata Opštine.

Koordinatorica rada u
Sektoru za finansijsku reviziju

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Anisa Prasko – vođa tima

Adnan Babić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu					
Naziv institucije: Opština Drvar					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	5.611.650	5.131.538	3.155.080	-480.112	91,44
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.237.450	1.135.075	1.329.013	-102.375	91,72
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	250	119	55	-131	47,50
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	250	119	55	-131	47,50
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	2.000	28	1.195	-1.972	1,38
4. Porez na imovinu	31.100	16.903	39.898	-14.197	54,35
5. Domaći porezi na dobra i usluge	100	263	45	163	263,38
6. Porez na dohodak	222.000	221.842	218.322	-158	99,92
7. Prihodi od indirektnih poreza	970.000	878.262	1.058.758	-91.738	90,54
8. Ostali porezi	12.000	17.659	10.739	5.659	147,15
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.258.100	981.606	1.118.125	-276.494	78,02
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	85.100	63.589	71.542	-21.511	74,72
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	83.500	63.589	67.526	-19.911	76,15
Ostali prihodi od imovine	1.600	0	4.016	-1.600	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.136.000	892.168	1.018.235	-243.832	78,53
Administrativne takse	70.000	55.666	60.305	-14.334	79,52
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse	220.000	145.870	232.704	-74.130	66,30
Ostale budžetske naknade i takse	755.500	620.406	654.181	-135.094	82,11
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	75.000	70.226	71.045	-4.774	93,63
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate – prihodi	15.500	0	0	-15.500	0
Novčane kazne	36.500	25.849	28.348	-10.651	70,81
Drugi tekući prihodi	500	0	0	-500	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	3.116.100	3.014.857	707.943	2.353.757	456,03
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	2.455.000	2.118.721	281.643	2.118.721	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	646.100	895.936	412.100	249.836	138,66
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije	15.000	200	14.200	-14.800	1,33
II RASHODI (od 1 do 7)	3.947.230	3.963.390	2.892.741	16.161	100,40

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.377.800	1.464.396	1.400.530	86.596	106,28
	Bruto plaće i naknade plaća	1.219.800	1.298.375	1.208.570	78.575	106,44
	Naknade troškova zaposlenih	158.000	166.021	191.960	8.021	105,07
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	129.400	135.776	126.489	6.376	104,92
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	523.930	643.364	608.662	119.434	122,79
	Putni troškovi	20.000	8.745	16.854	-11.255	43,72
	Izdaci za energiju	100.000	149.729	115.873	49.729	149,72
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	45.000	106.044	82.425	61.044	235,65
	Nabavka materijala i sitnog inventara	23.000	25.790	15.271	2.790	112,13
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	37.500	40.562	39.838	3.062	108,16
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	5.500	3.451	4.836	-2.049	62,75
	Izdaci za tekuće održavanje	125.000	107.151	105.735	-17.849	85,72
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	7.500	7.749	8.236	249	103,31
	Ugovorene i druge posebne usluge	160.430	194.142	219.594	33.712	121,01
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.837.900	1.639.929	769.035	-197.971	89,22
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	1.199.000	1.190.016	449.316	-8.984	99,25
	Tekući transferi pojedincima	460.900	336.877	260.804	-124.023	73,09
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	37.000	21.436	16.715	-15.564	57,93
	Subvencije javnim preduzećima	90.000	28.000	41.000	-62.000	31,11
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	36.000	48.000	0	12.000	133,33
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	15.000	15.600	1.200	600	104,00
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	78.200	79.926	78.025	1.726	102,20
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	78.200	79.926	78.025	1.726	102,20
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	0				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	1.664.420	1.168.148	172.339	-496.273	70,20
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	5.000	0	0	-5.000	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	5.000	0	0	-5.000	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.458.118	935.207	306.507	-522.911	64,13
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina	803.118	93.212	7.676	-709.906	11,60
	Nabavka opreme	190.000	141.402	15.101	-48.598	74,42
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	40.000	41.697	32.045	1.697	104,24
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	425.000	658.896	251.684	233.896	155,03
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.453.118	935.207	306.507	-517.911	64,40
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	211.302	232.941	-134.168	21.638	110,20
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					

	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	500.000	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	500.000	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	500.000	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	181.303	186.126	145.385	4.823	102,66
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	181.303	186.126	145.385	4.823	102,66
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-181.303	-186.126	345.615	-4.823	102,70
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	29.999	46.815	220.447	16.815	156,10

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu odobrilo 26. 2. 2021. godine.

**Načelnica
Dušica Runić**

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine

Naziv institucije: Opština Drvar

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	3.014.635	3.633.807	83
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	416.359	1.682.939	25
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	1.324.627	1.000.698	132
4. Kratkoročni plasmani	1.200	1.200	100
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara	1.231	1.231	100
8. Kratkoročna razgraničenja	1.271.218	947.739	134
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.527.748	704.399	217
9. Stalna sredstva	1.582.323	758.974	208
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	54.575	54.575	100
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	1.527.748	704.399	217
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	4.542.383	4.338.206	105
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	1.864.825	3.051.346	61
19. Kratkoročne tekuće obaveze	788.443	734.766	107
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	9	24	37
22. Obaveze prema zaposlenicima	678.764	642.304	106
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	397.609	1.674.252	24
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	420.615	474.150	89
25. Dugoročni krediti i zajmovi	420.615	474.150	87
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	2.257.042	812.710	278
28. Izvori stalnih sredstava	2.427.012	726.680	334
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		86.030	198
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	169.970		
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	4.542.383	4.338.206	105

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 26. 2. 2021. godine.

Načelnica
Dušica Runić

Izveštaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine
Naziv institucije: Opština Drvar

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	5.131.538
2	Prihodi od poreza	1.135.075
3	Neporezni prihodi	981.606
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	3.014.859
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	5.131.538
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	5.647.912
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.545.926
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	125.692
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.267.945
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.628.423
20	Kapitalni transferi	
21	Izdaci za kamate	79.926
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	839.886
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	839.886
24	Finansiranje (25 + 26)	186.126
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	186.126
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	6.673.924
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	-1.542.386
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.905.180
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	362.794

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine odobrilo 26. 2. 2021. godine.

**Načelnica
Dušica Runić**